

Vragen voor commissie sociaal over Beleidsplan schuldhulpverlening:
Mart Janssen

* Bekend is (zie ook 'meicirculaire' agenda commissie bestuur en middelen) dat er regelingen aankomen/inwerking treden 2026 als IBO problematische schulden (betreft vroegsignalering) en alleenverdienersproblematiek. Middelen hiervoor komen m.i.v. 2026 naar het gemeentefonds..... . Welke plannen/activiteiten (uitvoering) starten per 2026 naar aanleiding hiervan? Waar zijn die terug te vinden in het beleidsplan?
De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), regelt dat gemeenten en schuldhulpverleners zelf gegevens bij schuldeisers opvragen, waarmee de inwoner wordt ontlast. Hoe verloopt dit, hoe vaak gebruikt?

Het bedrag van € 21.227,- in 2025 is ontvangen in de meicirculaire voor IBO problematische schulden was een eenmalige uitkering voor het verbeteren van de vroegsignalering van schulden door gemeenten. Dit komt voort uit een pakket aan maatregelen dat het kabinet wil invoeren om problematische schulden aan te pakken. Deze maatregelen zijn verwerkt in het plan basisdienstverlening schuldhulpverlening.

De evaluatie zal onderzoeken in hoeverre er in Leudal al wordt voldaan aan de verschillende elementen van deze basisdienstverlening. In het nieuwe beleidsplan worden de elementen van de basisdienstverlening ook opgenomen.

De schuldhulpverlening wordt in Leudal uitgevoerd door Verder. Wanneer een inwoner zich aanmeldt voor hulp, geven zij aan Verder een volmacht om gegevens te delen met hun schuldeisers. Verder zal daarna alle benodigde gegevens bij de verschillende schuldeisers opvragen, zodat de inwoner wordt ontzorgd en er snel schuldenrust kan ontstaan. Het is wel zo dat de inwoner moet aangeven bij wie ze schulden hebben, zodat Verder weet met wie ze contact moeten opnemen.

* In het beleidsplan staat (onder 4.1), 'Vanuit onze speerpunten formuleren we resultaten, die we periodiek monitoren.' Van die periodieke evaluaties zien en lezen wij niets! Het zou een beeld geven van uitkomsten van de uitvoering. Waarom worden deze rapportages niet verstrekt, en moeten wij nog meer dan een half jaar wachten.... .

De resultaten uit het beleidsplan worden periodiek gemonitord en besproken in de ambtelijke regionale werkgroep. Dit wordt gebruikt om de samenwerking waar nodig bij te sturen.

* in het raadsvoorstel komt nergens de naam van de Adviesraad Sociaal Domein voor, een voor de gemeente belangrijk adviesorgaan. Wat vindt de Adviesraad Sociaal Domein van deze werkwijze/wijze van behandeling/gang van zaken?

Er is nog geen advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein. De Adviesraad Sociaal Domein zal wel worden geïnformeerd over deze werkwijze.

De gemeenteraad wordt gevraagd het huidige beleidsplan te verlengen met maximaal twee jaar om deze tijd te gebruiken om huidig beleid gedegen te evalueren en met een nieuw beleidsplan te komen dat is gebaseerd op de benodigde ontwikkelingen en veranderingen zodat we voldoen aan de bestuurlijke afspraken en aan het gewenste ambitieniveau. Voor de evaluatie en het nieuwe beleidsplan vragen we advies aan de Adviesraad Sociaal Domein.

* Ronduit Open vindt mede zoals in de tweede vraag aangegeven, (er wordt periodiek gemonitord) dat er cijfers aangeleverd moeten worden. Wij nemen aan dat er ook jaarverslagen/jaarrapportages gemaakt worden. Ronduit Open zag graag cijfers rapportages over verloop aantal mensen in de bijstand, over verloop aantal mensen in de schuldhulpverlening (minnelijke traject en schuldsanering schuldhulpverlening), wsnp-trajecten, deelnemers voedselbank/kledingbeurs/stg leergeld, over verloopt de vroegsignalering/aantal deelnemers, budgetcoaching en -begeleiding enz. Gemeente verleent ook ondersteuning aan ondernemers. Hoeveel ondernemers worden bereikt (o.a. hoeveel kredieten verstrekt), de ontwikkeling de afgelopen jaren enz. Omdat er samengewerkt wordt met Maasgouw en Echt-Susteren zou er zelfs een vergelijking met die gemeenten gegeven kunnen worden.

Wanneer een inwoner uit Leudal problematische schulden heeft kunnen ze terecht voor hulp bij de schuldhulpverleningsorganisatie Verder. Hieronder enkele cijfers hierover:

	Totaal aantal aanmeldingen schuldhulpverlening	Aantal afgeronde eenmalige advies trajecten	Aantal afgeronde minnelijke trajecten	Aantal afgeronde Wsnp trajecten	Aantal afgeronde trajecten budgetcoaching
2024	60	34	25	4	39
2023	95	54	15	6	7
2022	86	9	11	1	35
2021	52				

Daarnaast ontvangt de gemeente maandelijks meldingen van de woningcorporaties, energieleveranciers, waterleveranciers en zorgverzekeraars (tot 31-12-2025 ook van Bsgw) van inwoners uit Leudal met een betalingsachterstand:

	Aantal meldingen vroegsignalering
2024	1103
2023	1093
2022	678
2021	562

Hieronder zijn de bijstandscijfers van de afgelopen jaren weergegeven:

	2022	2023	2024	2025
PW	315	309	313	307
IOAW	17	12	11	6
IOAZ	1	2	3	3

* Wie gaat de geplande evaluatie doen? Indien er sprake is van externe inhuur, de vraag wat is de opdracht die deze heeft gekregen en wat zijn de totale kosten en welk deel/bedrag draagt de gemeente Leudal?

Zowel de evaluatie als het opstellen van nieuw beleid vraagt om een investering in tijd en expertise. Er is onderzoek gedaan naar extern specialisme om deze processen te begeleiden. Reden hiervoor is dat de gemeenten deze specifieke technische expertise niet in huis hebben. Van belang is ook om een onafhankelijke evaluatie uit te voeren. Het zou vreemd zijn als de 'slager zijn eigen vlees keurt'.

De opdracht voor de evaluatie is gegeven aan bureau Asessor. Zij gaan onderzoek doen naar de huidige situatie van het schuldhulpverleningsaanbod op basis van het Schuldhulpverlening Capability Maturity Model (SHV CM-Model). Daarmee wordt inzicht gegeven in:

- De huidige geschiktheid en kwaliteit van de schuldhulpverlening
- De volwassenheid van de schuldhulpverlening
- Het ambitieniveau van de gemeente t.a.v. schuldhulpverlening
- De nog te zetten ontwikkelstappen

Daarnaast zal Asessor het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening opstellen.

De kosten voor de evaluatie bedragen € 23.875 (excl. Btw) en de kosten voor het opstellen van een nieuw beleidsplan bedragen € 7.500 (excl. Btw). De gemeente Leudal betaald ¼ van deze kosten.

* gaan de andere gemeenten ook verlengen? Licht er bij hun respectievelijke raden hetzelfde voorstel?

Op het gebied van schuldhulpverlening wordt er regionaal samengewerkt met de gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen. Ook bij deze gemeente ligt hetzelfde voorstel om het beleidsplan Schuldhulpverlening 2021 – 2025 te verlengen met twee jaar.

* bij de risico's in het raadsvoorstel wordt aangegeven dat wij/Leudal met de voorgestelde werkwijze achter ontwikkelingen aanlopen. Ronduit Open vindt dat niet wenselijk. Omdat daarmee niet passend en adequaat gehandeld wordt nav nieuwe ontwikkelingen en onze inwoners (lees: kwetsbare inwoners) mogelijkheden om iets aan hun schuldenproblematiek te doen wordt onthouden. Waarom heeft het college toch voor deze werkwijze gekozen?

Het college neemt tijdelijke en gerichte maatregelen die inspelen op actuele maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen. Zoals dit in de afgelopen beleidsperiode bijvoorbeeld ook gebeurd is met het 0-aanbod; een schuldregeling zonder afloscapaciteit, de constante doorontwikkeling en verbetering van de vroegsignalering van schulden en de inzet van saneringskredieten. Verder, de organisatie die voor Leudal de schuldhelpverlening uitvoert is lid van de NVVK, de branchevereniging, en volgt de ontwikkelingen en verbeteringen op de voet. De verlenging van het vigerende beleidsplan staat implementatie van wettelijke en wenselijke veranderingen en verbeteringen niet in de weg.

* in de financiële paragraaf staat aangegeven dat de komende twee jaar een en ander binnen de huidige financiële middelen te realiseren is. Echter een bedrag wordt niet gegeven, laat staan de bedragen die de afgelopen jaren aan schuldhelpverlening zijn uitgegeven. Graag een overzicht wat de afgelopen 3 jaar aan schuldhelpverlening is uitgegeven en wat de komende 2 jaar begroot staat schuldhelpverlening.

In het overzicht hieronder staat het uitgegeven bedrag van de afgelopen drie jaar, en het begrote bedrag voor de komende twee jaar. Het gaat daarbij om een bedrag voor zowel de schuldhelpverlening als de vroegsignalering van schulden.

Jaar	2023	2024	2025	2026
Bedrag	100.000	104.400	Begroot: 114.000 Reeds uitgegeven: 59.157	Begroot: 120.000